

Na osnovu Člana 33. stava 2 Zakona o Službi za poslove sa strancima („ Službeni glasnik BiH „, broj 54/05) , ministar Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine donosi :

PRAVILNIK

o načinu primjene ovlasti inspektora za strance

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

(Predmet pravilnika)

- (1) Ovim Pravilnikom propisuje se način postupanja i primjene zakonom propisanih ovlasti Inspektora za strance.

Član 2.

(Definicije)

- (1) Inspektori za strance su državni službenici koji obavljaju inspekcijske poslove u vezi sa strancima i čija su ovlaštenja propisana Zakonom o Službi za poslove sa strancima.
- (2) Stranac je lice koje nije državljanin Bosne i Hercegovine ili lice bez državljanstva.

Član 3.

(Dužnosti inspektora)

- (1) Inspektor za strance, dužan je u obavljanju službenih poslova ophoditi se uljudno prema stranci.
- (2) Inspektor za strance, dužan je prije primjene službenih ovlasti predstaviti se na propisan način i saopštiti razloge primjene službenih ovlasti.
- (3) Inspektor za strance neće postupiti prema stavu 2. ovog člana u zakonom propisanim slučajevima ako bi to moglo ugroziti postizanje cilja primjene službene ovlasti.

Član 4.

- (1) U obavljanju poslova, Inspektor za strance mora poštovati i štiti ljudsko dostojanstvo i osnovna prava svakog pojedinca.
- (2) Inspektor za strance će primjenjivati silu u skladu sa principom proporcionalnosti kako bi se postigli zakonski ciljevi.
- (3) Inspektor za strance o obavljenim poslovima, te o primjenjenim službenim ovlastima, podnosi odgovarajuće izvještaje neposredno nadređenom rukovodiocu.

II PROVJERA I UTVRĐIVANJE IDENTITETA LICA

1. Provjera identiteta

Član 5.

- (1) Inspektor za strance provodi provjeru identiteta lica uvidom u njenu /njegovu ličnu kartu, vozačku dozvolu, putnu ili drugu javnu ispravu s fotografijom izdanu od ovlaštenih državnih tijela.
- (2) Provjera identiteta lica koja nisu dužna posjedovati javnu ispravu navedenu u stavu 1. ovog člana, može se provesti i uvidom u drugu ispravu sa fotografijom.

Član 6.

Inspektor za strance prilikom provjere identiteta lica, mora biti pripravan da spriječi eventualni napad ili bijeg lica čiji se identitet provjerava.

2. Utvrđivanje identiteta lica

Član 7.

- (1) Utvrđivanjem identiteta lica provjeravaju se odnosno utvrđuju pravna, stvarna i tijelesna svojstva po kojima se lica razlikuju od drugih lica.
- (2) Utvrđivanje identiteta lica se provodi u slučajevima:
  - a.) kada se identitet ne može utvrditi provjerom ili
  - b.) kada postoji sumnja u vjerodostojnost isprava ili

c.) na zahtjev suda, državnog tužioca ili drugog nadležnog tijela.

(3) Identitet se utvrđuje i za mrtvo tijelo nepoznate osobe

Član 8.

(Način utvrđivanja identiteta)

(1) Utvrđivanje identiteta lica provodi se korištenjem metoda i sredstava kriminalističke tehnike i taktike, te primjenom medicinskih i drugih odgovarajućih postupaka , i to:

- a.) provjerom podataka o građanskom statusu lica (uvid u javne isprave, rodne listove i druge službene evidencije)
- b.) uzimanjem otisaka papilarnih crta i usporedbom s postojećim otiscima
- c.) fotografiranjem i usporedbom fotografije sa postojećom
- d.) iskazom lica koje ju mogu prepoznati direktno ili predočenjem fotografija, odjeće, obuće i drugih predmeta koji mogu poslužiti za utvrđivanje identiteta
- e.) pomoću ličnog opisa
- f.) pomoću utvrđivanja strukture DNA
- g.) drugim raspoloživim metodama (superpozicija, grafološko vještačenje, analiza glasa, zubna formula i dr.)

(2) Metode i postupci utvrđeni stavom 1. tačkom b.), f.), g.) ovog člana mogu se primjeniti prilikom utvrđivanja identiteta lica za koje ne postoje osnove sumnje da je počinilo krivično djelo ili prekršaj isključivo na osnovu njegovog pisanog pristanka. Inspektor za strance dužan je, prije davanja pristanka na potpis, licu kojem daje pristanak obrazložiti razloge primjene ovlaštenja utvrđivanja identiteta.

3. Izvještavanje o utvrđivanju identiteta lica

Član 9.

U izvještaju o provedenom postupku utvrđivanja identiteta mora se naznačiti sredstvo ili metoda kojom je utvrđen identitet te podaci o licu koje je utvrdilo identitet lica.

4. Pozivanje lica

Član 10.

- (1) Lica koja je inspektor za strance ovlašten pozvati u skladu sa odredbama važećih propisa, pozivaju se pisanim pozivom.
- (2) Maloljetna lica pozivaju se pismenim pozivom roditelja ili zakonskog zastupnika.
- (3) Pisani poziv obavezno sadrži:
  - a.) naziv utvrđene jedinice Ministarstva, mjesto i adresa.
  - b.) broj i datum poziva
  - c.) ime i prezime, datum rođenja, ime roditelja i adresa osobe koja se poziva
  - d.) datum, vrijeme i mjesto na koje se lice poziva
  - e.) razlog pozivanja
  - f.) posljedice u slučaju neodazivanja
  - g.) službeni pečat i potpis

Član 11.

- (1) Pisani poziv upućuje se poštom ili ga lično dostavlja Inspektor za strance, kako bi se osiguralo prisustvo traženog lica.
- (2) Inspektor za strance koji lično dostavlja pisani poziv, uručit će ga licu na adresi stanovanja ili na drugom mjestu gdje lice zatekne.
- (3) Inspektor za strance dužan je prije uručivanja poziva provjeriti identitet lica kojem uručuje poziv.
- (4) Inspektor za strance će, prilikom uručivanja poziva na adresi stanovanja, licu uručiti poziv na vratima stana te tražiti potpisivanje potvrde o prijemu poziva. Iznimno, ako je pozvan da uđe u stan, Inspektor za strance može uručiti poziv i u stanu.
- (5) Ako primatelj ne zna pisati ili se nije u stanju potpisati ili očigledno izbjegava primiti poziv, Inspektor za strance će o tome sastaviti službenu zabilješku te naznačiti dan i sat njena sastavljanja.

Član 12.

- (1) Nalog o privođenju izdaje Direktor ili službeno lice koje on pismeno ovlasti, a izvršavaju najmanje dva inspektora za strance.
- (2) Prije izvršenja naloga o privođenju, provjerit će se u policijskim evidencijama postoje li podaci koji bi mogli ukazivati na eventualni bijeg, pružanje otpora ili napad na inspektora za strance od strane osobe koju treba dovesti ili u slučaju neodazivanja na poziv po drugi put.

- (3) Ukoliko postoje okolnosti iz stava 2. ovog člana, privođenje se može izvršiti samo na osnovu predhodno izrađenog plana.
- (4) Plan iz stava 3. ovog člana donosi direktno Šef terenskog centra.

Član 13.

- (1) Inspektor za strance provjerit će identitet lica koje treba privesti te će mu uručiti nalog za privođenje i pozvati ga da pođe s njim.
- (2) Inspektor za strance, lice koje odbije poći s njim, privest će prisilno.
- (3) Inspektor za strance vezat će lice koje pruža otpor privođenju, odnosno pokuša bijeg ili napad na inspektora za strance ili se opravdano pretpostavlja da će to učiniti ili radi zaštite drugih lica.
- (4) Inspektor za strance nije dužan predhodno uručiti nalog za privođenje i pozvati lice iz stava 3. ovog člana da pođe s njim ako opravdano pretpostavlja da će pokušati bijeg, pružiti otpor ili da postoji mogućnost napada. Nalog će se izdati samo onda kada to uslovi nalažu.

Član 14.

Inspektor za strance dužan je lice koje privodi upoznati sa razlozima privođenja, pravu na obavještenje porodice ili drugih lica, kao i o pravu na branioc te ga upozoriti da ovo pravo ne obavezuje inspektor za strance na odgodu privođenja.

Član 15.

- (1) Inspektor za strance pregledat će osobu koju privodi radi pronalaženja i oduzimanja predmeta pogodnih za napad ili samoozljeđivanje.
- (2) Iznimno u slučajevima teže bolesti ili druge neotklonive smetnje lice može opravdati svoje neodazivanje na poziv i o istim razlozima obavjestiti Službu koja ga poziva.
- (3) Inspektor za strance oduzete predmete iz stava 1. ovog člana predaje u sjedište Terenskog centra.
- (4) Inspektor za strance neće postupati na način predviđen stavom 2. ovog članka ako je kod lica pronašao oružije, već će oduzeto oružije odložiti u nadležnoj jedinici policije i postupiti u skladu sa propisima o oružiju i drugim važećim propisima.

Član 16.

Inspektor za strance će bez pisanog naloga dovesti u prostorije Terenskog centra na čijem području je zatečeno lice kojem je potrebno utvrditi identitet u skladu sa članom 7. stava 2. tačke a.) i b.) ovog Pravilnika.

Član 17.

- (1) Privođenje se, u pravili, obavlja službenim vozilom.
- (2) Iznimno od stava 1. ovog člana, ako se osoba dovodi javnim prevoznim sredstvom, u pravilu se smješta izdvojeno od ostalih putnika.
- (3) Način smještaja Inspektora za strance i lica koju dovodi avion ili plovilo određuje se u suradnji sa rukovaocem aviona ili plovila.

Član 18.

- (1) Privođenje se obavlja u civilnoj odjeći i službenim vozilom bez oznaka.
- (2) Iznimno od stava 1. ovog člana, a u slučaju kada su ispunjeni uslovi za privođenje bez naloga, privođenje mogu obaviti i policijski službenici u uniformi uz koordinaciju Inspektora za strance, kada za to postoji potreba.

III DAVANJE UPOZORENJA I ZAPOVJEDI

Član 19.

- (1) Inspektor za strance davanjem upozorenja licu ukazuje da ono svojim ponašanjem, djelovanjem ili propuštanjem određene radnje može dovesti u opasnost svoju sigurnost ili sigurnost druge osobe ili imovine ili do počinjenja kaznenog djela ili prekršaja, odnosno do nastanka drugih štetnih posljedica.
- (2) Inspektor za strance davanjem upozorenja ukazat će i na postojanje drugih izvora opasnosti.

Član 20.

- (1) Inspektor za strance davanjem zapovjedi obavezuje lice na određeno ponašanje, djelovanje ili propuštanje određene radnje u slučajevima utvrđenim Zakonom o Službi za poslove sa strancima.
- (2) Inspektor za strance prije izdavanja zapovjedi upozorit će lice da će u slučaju nepostupanja po naredbi, odnosno odbijanja postupanja po naredbi, upotrebiti zakonom predviđena sredstva prisile.
- (3) Inspektor za strance može narediti samo ono ponašanje, djelovanje ili propuštanje određene radnje o kojima izravno ovisi izvršenje posla, zadatka i to samo za vrijeme koje je nužno za obavljanje tog posla.

Član 21.

- (1) Upozorenja i zapovjedi se daju usmeno, te moraju biti zakonita, razumljiva i kratka.
- (2) Inspektor za strance, ovlašten je protupravno okupljenoj skupini koja se protupravno ponaša i prijeti da će izazvati nasilje, uputiti zapovijed da se razide.
- (3) Naredbu iz stava 1. ovog člana upućuje se usmeno ili tehničkim sredstvom tako da se omogući da većina okupljenih čuje naredbu.

IV UPOTREBA SREDSTAVA PRISILE

1. Osnovne odredbe

Član 22.

Inspektor za strance može prilikom obavljanja službe primjeniti sredstva prisile, s ciljem savladavanja otpora osobe koju treba privesti.

Član 23.

Pod sredstvom prisile podrazumjeva se upotreba fizičke snage, palice, sredstva za vezivanje, hemijska sredstva i druge opreme.

Član 24.

(Otpori i vrste otpora)

- (1) Otporom se u smislu ovog Pravilnika smatra svako suprotstavljanje zapovjedi Inspektora za strance izdanoj zbog izvršavanja službenog zadatka ili uspostavljanja narušenog javnog reda i mira, udaljavanje s mjesta događanja, privremenog ograničenja kretanja, zadržavanja ili lišenja slobode, kao i radi obavljanja drugih poslova koji su u nadležnosti Inspektora za strance.
- (2) Otpor može biti aktivan i pasivan
- (3) Aktivan otpor postoji kada lice pruža otpor upotrebom oružija, drugih predmeta ili tjelesnom snagom i na taj način onemogućava ovlaštenog službenika u obavljanju zadatka. Aktivnim otporom smatra se i poticanjem na otpor.
- (4) Pasivan otpor postoji kada lice ne postupi po naredbi ili se stavi u takav položaj koji onemogućava izvršavanje zadatka Inspektora za strance (legne, klekne, uhvati se za lice ili neki predmet i sl.)

Član 25.

Napadom na ovlašteno službeno lice ili drugo lice smatra se svaka radnja poduzeta da se Inspektor za strance omete ili spriječi u izvršenju službene radnje ili da se inspektor za strance ili drugo lice privede.

Član 26.

Pri upotrebi sile primjenjuje se kontrola i postupa se u zavisnosti od ozbiljnosti prekršaja i legitimnosti cilja koji se želi postići.

Član 27.

Svi inspektori za strance će biti redovito obučavani u korištenju raznovrsnih sredstava prisile kod različitih slučajeva upotrebe sile.

Član 28.

Inspektori za strance će biti redovito obučavani u korištenju neubojitih sredstava prisile.

Član 29.

Inspektori za strance će se pridržavati propisanih metoda rada.

Član 30.

Uži članovi povrijeđenih ili ugroženih lica će biti obavješteni o tome što je prije moguće.

Član 31.

Inspektor za strance može u obavljanju službe upotrijebiti fizičku silu radi savladavanja otpora lica koja treba privesti ili radi odbijanja napada od sebe ili drugih lica s kojima izvršava zadatak.

Član 32.

- (1) Inspektor za strance može prilikom obavljanja službe primjeniti sredstva prisile, s ciljem savladavanja otpora osobe koju treba privesti.
- (2) Inspektor za strance smije upotrijebiti pomoćno sredstvo prisile prilikom obavljanja službene radnje i zadataka (pod pomoćnim sredstvom se podrazumjeva upotreba hemijskih sredstava)

Član 33.

- (1) Inspektor za strance smije upotrijebiti sredstva prisile iz razloga propisanih Zakonom o Službi za poslove sa strancima, ako mjere upozorenja i naredbi ne garantuju uspjeh.
- (2) Inspektor za strance u slučaju iz stava 1. ovog člana upotrijebit će ono sredstvo prisile koje će s najbližim pojedincima prema kojoj postupi garantovati uspjeh.

Član 34.

- (1) Inspektor za strance će bez odgode omogućiti lječničku pomoć vidljivo ozlijeđenom licu prema kojem su upotrijebljena sredstva prisile.
- (2) Pružanje lječničke pomoći mora se organizovati i u slučaju kada lice prema kojem su upotrijebljena sredstva prisile takvu pomoć zatraži tokom primjene službenih mijera i radnji, neovisno o tome je li ranije ponuđenu pomoć odbilo.
- (3) U slučaju upotrebe sredstava prisile inspektor za strance nakon povratka sa zadatka obavezno sačinjava izvještaj i dostavlja ga Pomoćniku direktora za unutrašnju kontrolu najkasnije u roku od 24 sata.
- (4) Pomoćnik direktora za unutrašnju kontrolu dužan je u roku od 24 sata od prijema izvještaja iz stava 3. ovog člana izvršiti ocijenu opravdanosti upotrebe sredstava prinude i pismeno izvjestiti Direktora Službe.

2. Upotreba tjelesne snage

Član 35.

- (1) Inspektor za strance ima pravo upotrijebiti tjelesnu snagu radi savladavanja otpora osobe koja remeti javni red i mir, a koja se treba privesti u službene prostorije ili koju treba dovesti, zadržati ili lišiti slobode, kao i radi odbijanja napada na sebe ili drugu osobu ili na objekat ili prostor u kojem boravi.
- (2) Upotrebom tjelesne snage smatra se udarac, zahvat, bacanje i druge vještine odbrane ili napada kojima se prisiljava na poslušnost lica koja svojim postupkom onemogućava izvršenje posla ili napada na ovlaštenog službenika.
- (3) Inspektor za strance dužan je prestati sa upotrebom tjelesne snage kada prestane napad ili otpor.

Član 36.

3. Upotreba palice

- (1) Upotrebom palice smatra se primjena zahvata i nanošenje udaraca palicom.
- (2) Upotreba palice je teži oblik upotrebe tjelesne snage.
- (3) Inspektor za strance neće upotrijebiti palicu prema djeci, trudnicama u vidljivom stanju trudnoće, starijim i vidljivo bolesnim ili nemoćnim osobama, duševnim bolesnicima i tešim invalidima, osim ako takvo lice direktno ugrožava život Inspektora za strance ili drugih lica.
- (4) Inspektor za strance u pravilu neće upotrijebiti palicu prema licu koje pruža otpor, osim ako takav otpor ne može savladati na drugi način.

4. Korištenje hemijskih sredstava

Član 37.

Hemijska sredstva podrazumjevaju hemijska jedinjenja koja nisu štetna po život građana, a izazivaju djelomično kratkotrajnu nesposobnost lica, kao što su hemijski sprej.

Član 38.

Hemijski sprej inspektor za strance će koristiti isključivo u samoodbrani.

Član 39.

Inspektor za strance neće upotrijebiti hemijska sredstva prema trudnicama u vidljivom stanju trudnoće, starijim i vidljivo bolesnim ili nemoćnim osobama, osim ako lice direktno ugrožava život Inspektora za strance ili druga lica.

5. Upotrba sredstava za prisile

Član 40.

- (1) Upotreba sredstava za vezivanje je ograničavanje pokretljivosti tijela, naročito ruku i/ili nogu, u pravilu liscama, a iznimno i drugim prikladnim sredstvima, licu koje pruža otpor, pokušava pobjeći, napasti ili smoozlijediti se.
- (2) Inspektor za strance, upotrijebit će sredstva iz stava 1. ovog člana na način da sredstvo za vezivanje neće nanijeti nepotrebne tjelesne povrede vezanom licu.
- (3) Inspektor za strance, ne smije jednim sredstvom za vezivanje istovremeno vezati dva lica različitog pola.

6. Upotreba vatrenog oružja

Član 41.

- (1) Inspektor za strance može koristiti vatreno oružje ukoliko su druga već upotrebljena nebojita sredstva neefikasna ili ukoliko upotreba nebojnih

sredstava ne garantuje uspjeh. Inspektor za strance može upotrijebiti vatreno oružije ako nema drugog načina da:

- a.) zaštititi sebe ili druge od direktno prijeteće smrtne opasnosti ili ozbiljne povrede,
  - b.) spriječiti počinjenje krivičnog djela koje predstavlja ozbiljnu prijetnju životu ili integritetu,
  - c.) uhapsi osobu koja predstavlja takvu opasnost i opire se ovlaštenim licima.
- (2) Inspektor za strance će dati jasno upozorenje o svojoj namjeri da upotrijebi vatreno oružije.
  - (3) Inspektor za strance će dati dovoljno vremena da se postupi po njegovom upozorenju, osim ako bi time nastao rizik za njega samog ili rizik nanošenja teški ili smrtonosnih povreda drugim osobama a okolnosti nalažu potrebu za trenutnom akcijom.
  - (4) U svakom slučaju, upozorenje se neće uputiti ako bi to ugrozilo izvršenje zadataka. Vatreno oružije će biti izdano i koristit će ga samo oni Inspektori za strance koji su obučeni i redovno certificirani za korištenje vatrenog oružija.
  - (5) Ako inspektor za strance, u obavljanju poslova utvrđenih Zakonom o Službi za poslove sa strancima, dođe do saznanja koja upućuju na to da će lice prema kojem se treba primjeniti posebna ovlaštenja pruži oružani otpor, prije primjene posebnih ovlaštenja, sastavit će plan postupanja.
  - (6) Planom iz stava 5. ovog člana odrediti će se potreban broj inspektora za strance, njihovo naoružanje, zatim opremu, stepen pripravnosti za upotrebu vatrenog oružija i druge elemente u ovisnosti od procjene rizika. Te procjene vrši neposredni rukovodilac nadležan za provođenje planiranih mjera.
  - (7) Inspektor za strance koji sudjeluje u provedbi plana iz stava 1. ovog člana mora biti upoznat s procjenom očekivanog otpora, situacijskim planom, rasporedom i zadacima drugih ovlaštenih službenika, te vlastitim službenim zadatkom.
  - (8) Izdavanje oružija će biti predmetom odobrenja neposrednog rukovodioca na osnovu izvršene procjene rizika. Odluku o upotrebi vatrenog oružja donosi Inspektor za strance u zavisnosti od ozbiljnosti i opasnosti kojoj je izložen.

Član 42.

- (1) Ako okolnosti upućuju na postojanje uslova za zakonitu upotrebu vatrenog oružija, ovlašteni službenik pripremit će vatreno oružije za upotrebu umetanjem municije u cijev prije upućivanja usmenim upozorenjem.
- (2) Inspektor za strance u okolnostima iz stava 1. ovog člana postaviti će se u položaj koji mu pruža optimalnu sigurnost i omogućuje sigurnu upotrebu vatrenog oružija, te će usmjeriti vatreno oružije prema licu, prema kome ga namjerava upotrijebiti.

- (3) Inspektor za strance tokom pripravnosti za upotrebu vatrenog oružija ne smije vatreno oružje usmjeravati prema drugim licima, a odmah po prestanku okolnosti iz stava 1. ovog člana dužan je izvaditi municiju iz cijevi.

Član 43.

Inspektor za strance neće ispaljivati metak upozorenja.

7. Posebna vozila

Član 44.

Posebna vozila mogu se upotrebiti samo zbog osiguranja šticećenih lica, objekata, prevoza lica (deportacije) i prevoza lica do određenih destinacija unutar BiH.

8. Izvješće o upotrebi sredstva prisile

Član 45.

- (1) Inspektor za strance koji je upotrebio kao i službenik koji je zapovijedio upotrebu sredstava prisile dužan je o tome izvjestiti Pomoćnika direktora za unutrašnju kontrolu Službe u sjedištu i podnijeti izvještaj o učinjenom.
- (2) Pisani izvještaj o upotrebi sredstava prisile mora sadržavati: vrijeme i mjesto upotrebe, ime i lične podatke lica protiv kojeg je pojedino sredstvo prisile upotrebljeno, zakonsku osnovu i vrstu upotrebljenog sredstva prisile, opšte i posebne uslove pod kojima je sredstvo prisile upotrebljeno, eventualno nastale posljedice te ime i prezime ovlaštenog službenika inspektora za strance koji je sredstva prisile upotrijebio odnosno naredio njihovu upotrebu.

Član 46.

- (1) Neposredni rukovodilac iz člana 35. stava 1. ovog Pravilnika dužan je odmah prikupiti potrebne obavjesti o okolnostima upotrebe sredstava prisile te ih zajedno s pisanim izvještajem i mišljenjem dostaviti na ocjenu unutrašnjoj kontroli.
- (2) Pomoćnik direktora za unutrašnju kontrolu dužan je u roku od 24 sata od prijama pisanog izvještaja donijeti ocjenu zakonitosti upotrebe sredstava prisile.

- (3) Iznimno, kada je Inspektor za strance upotrebio samo sredstvo za vezivanje, ako vezano lice nema vidljivih ozljeda i ne izjavljuje primjedbe na postupak inspektora za strance, zakonitost njihove upotrebe ocjenit će njegov neposredni rukovodilac.

V PRIVREMENO ZADRŽAVANJE

Član 47.

Inspektor za strance u obavljanju službe može privremeno zadržati stranog državljanina na određenom prostoru ili u određenom objektu kada je to prijeko potrebno radi obavljanja službeni radnji propisanih posebnim ovlaštenjem.

Član 48.

Privremeno zadržavanje ne može se nastaviti nakon postizanja cilja, a ne može trajati duže od šest sati. Ukoliko se utvrdi da postoje osnovi sumnje za krivično djelo, stranac se predaje u dalju nadležnost tužilaštvu.

Član 49.

- (1) Uz elemnte plana iz stava 1. ovog člana planom racije predviđaju se objekti i prostori kojima će racija biti provedena, a planom zasjede mjesto provođenja zasjede.
- (2) Plan racije i zasjede u pravilu se donosi u pisanom obliku.
- (3) Sa obaveznim sadržajem plana, direktno nadležni rukovodioc je dužan usmeno upoznati Inspektore za strance kod upućivanja u raciju, odnosno zasjedu kao i u slučajevima da se iz razloga hitnosti s provođenja racije, odnosno zasjede počinje prije donošenja pisanog plana.

VI ULAZAK U PROSTORIJE I PREGLED DOKUMENATA

Član 50.

Inspektor za strance može ući u poslovne prostore, određene objekte i prostorije državnih tijela i drugih pravnih lica i fizičkih osoba kao i prostorije koje koriste strani državljani (u daljem tekstu: poslovni prostor) radi:

1. primjene ovlasti iz člana 11. Zakona o Službi za poslove sa strancima.

Član 51.

- (1) Prije ulaska u navedene prostore pravi se detaljan plan u pismenom obliku.
- (2) Sa obaveznim sadržajem plana, direktno nadležni rukovodioc je dužan usmeno upoznati Inspektora za strance kod upućivanja u raciju, odnosno zasjedu kao i u slučajevima da se iz razloga hitnosti s provođenjem racije, odnosno zasjede započinje prije donošenja pisanog plana.
- (3) Planom racije i zasjede obavezno se predviđaju: ciljevi, vrijeme provođenja, broja ovlaštenih službenika, direktno nadležnih rukovodioca, mjere, radnje i način na koji će se svaki od njih tokom realizacije postupati, naoružanje i oprema, način i sredstva komuniciranja te mogućnost uključivanja dodatnih snaga i sredstava.

Član 52.

Inspektori za strance, nakon ulaska u poslovni prostor ili neki drugi objekat, dužan je prije početka pregleda poslovnog prostora odnosno pregleda ili uvida u poslovnu dokumentaciju i podatke javiti se odgovornom licu i saopštiti mu razloge postupanja te u njegovoj prisutnosti pristupiti pregledu poslovnog prostora odnosno pregledu ili uvidu u poslovnu dokumentaciju.

VII PREGLED OSOBA, PROSTORIJA, PREDMETA I PREVOZNIH SREDSTAVA

Član 53.

- (1) Inspektor za strance može obaviti pregled lica, predmeta koje lice nosi sa sobom i prevoznog sredstva radi pronalaska predmeta podobnih za napad ili samoozljeđivanje.
- (2) Inspektor za strance može obaviti pregled lica, predmeta koje lice nosi sa sobom, prevoznog sredstva i prostorija u kojim boravi radi provjeravanja zakonitosti njegovog boravka, provjeravanja isprava i pronalaska predmeta podobnih za napad ili samoozljeđivanje.
- (3) Pregled iz stava 1. ovog člana Inspektor za strance, može obaviti vizualno, dodirom, uvidom u sadržaj, korištenjem tehničkih sredstava (ogleda, detektora i sl.)

Član 54.

- (1) Inspektor za strance će u pravilu, lice nad kojim se obavlja pregled izdvojiti od drugih lica i prije započinjanja pregleda upoznati je sa razlozima obavljanja pregleda
- (2) Inspektor za strance neće postupati prema stavu 1. ovog člana prilikom obavljanja pregleda nad javnim okupljanjima odnosno ako bi time doveo u pitanje njegovo obavljanje ili ako bi takvim postupkom doveo u pitanje izvršenje službenog zadatka.

Član 55.

- (1) Pregled određenih objekata i prostora preduzima se u preventivne i sigurnosne svrhe.
- (2) Pregled određenih objekata i prostora preduzima se na osnovu naredbe Direktora Službe ili lica koju on za to osvlasti odnosno lica iz člana 39. ovog Pravilnika.
- (3) Inspektor za strance će prije obavljanja pregleda predmeta, prostorija odnosno prevoznog sredstva pozvati lice da omogući uvid u sadržaj predmeta odnosno prevoznog sredstva koje će pregledati.

Član 56.

- (1) Kada Inspektor za strance tokom pregleda, utvrdi da postoje okolnosti zbog kojih je potrebno obaviti pretragu, zatražit će nalog nadležnog suda za provođenje te radnje.
- (2) Inspektor za strance prestat će sa zadržavanjem lica koje je potrebno pretražiti ukoliko se u roku od 6 sati ne pribavi nalog za pretres.

VIII TRAŽENJE I PRIKUPLJANJE PODATAKA

Član 57.

- (1) Inspektor za strance će podatke i obavijesti tražiti i prikupljati na ličnu inicijativu ili na inicijativu i uz pomoć građana, tijela državne vlasti i pravnih osoba.
- (2) Inspektor za strance podatke i obavijesti iz stava 1. ovoga člana prikupljanja ličnim zapažanjem kao i putem odgovarajućih izvora saznanja i korištenjem određenih metoda i sredstava u skladu sa zakonom i propisima donesenim na osnovu Zakona.

Član 58.

Inspektor za strance traži i prikuplja podatke i obavjesti od građana, radi primjene ovlasti propisanih Zakonom o Službi za poslove sa strancima, na adresi njihova stanovanja, na njihovom radnom mjestu, na drugom pogodnom mjestu ili u službenim prostorijama.

Član 59.

Prikupljanje obavijesti od oštećenog djeteta ili maloljetnika u predmetima krivično – pravne zaštite djece i maloljetnika stranca može se obavljati uz pomoć pedagoga psihologa ili drugog stručnog lica.

IX ZAPRIMANJE PRIJAVA

Član 60.

- (1) Inspektor za strance i svaki ovlaštenu službenik će zaprimiti prijavu u pisanom obliku ili izjavljenu usmeno, a tiče se kršenja Zakona koji su u vezi sa strancima.
- (2) Usmeno izjavljenu prijavu Inspektor za strance može zaprimiti u službenim prostorijama.
- (3) Inspektor za strance dužan je odmah sastaviti zapisnik o zaprimanju prijave kada je ona zaprimljena u službenim prostorijama.
- (4) Zapisnik ovog stava 3. ovoga člana sadrži:
  - a.) naziv jedinice Službe (terenski centar ili uprava) koja je primala prijavu, ime i prezime te zvanje ovlaštenog službenika koji je zaprimio prijavu i zapisničar, mjesto i vrijeme primanja prijave te dovršenje zapisnika,
  - b.) lične podatke prijavitelja, te je li oštećen krivičnim djelom,
  - c.) opis događaja (okolnosti, način mjesto i vrijeme izvršenja i dr.),
  - d.) popis i detaljan opis otuđenih ili oštećenih predmeta te visinu štete, ako ju je moguće utvrditi ili procijeniti i postavljeni imovinsko pravni zahtjev,
  - e.) podatke koji ukazuju na lica koja bi mogla biti počinitelji djela,
  - f.) upozorenje građaninu na posljedice lažnog prijavljivanja

Član 61.

- (1) Prije zaključenja , zapisnik će se pročitati podnositelju te će se unijeti njegove primjedbe, odnosno konstatacija da je zapisnik pročitao prije podpisivanja.

- (2) Kod kaznenih djela kod kojih se progon poduzima na osnovu prijedloga, u zapisnik se unosi i upozorenje da se podnošenje krivične prijave smatra prijedlogom krivične prijave za progon.
- (3) Zapisnik o zaprimanju prijave potpisuje podnositelj prijave, ovlašteni službenik koji je zaprimio prijavu te zapisničar.
- (4) Kada se prijava podnosi usmeno izvan službenih prostorija, o zaprimanju krivične prijave sastavlja se službena zabilješka, koja sadrži podatke iz stava 4. ovog članka.
- (5) Inspektor za strance će sastaviti službenu zabilješku iz stava 8. ovog članka i o prijavi koju je usmeno zaprimio u prostorijama službe, ako je ona saopštena telefonom ili drugim telekomunikacijskim uređajem.

Član 62.

Inspektor za strance, koji je zaprimio prijavu na zapisnik dužan je podnositelju prijave, na njegov zahtjev izdati potvrdu.

X OSIGURANJE MJESTA DOGAĐAJA

Član 63.

Inspektor za strance radi osiguranja mjesta događaja dužan je:

- a.) privremeno ograničiti slobodu kretanja i vidno ga obilježiti,
- b.) davati upozorenja i naredbe,
- c.) pregledati prostorije, prostor, objekte i dokumentaciju,
- d.) pregledati lica, predmete i prevozna sredstva,
- e.) provjeriti i utvrditi identitet zatečenih lica i predmeta,
- f.) privremeno oduzeti predmete, zaštititi tragove i predmete od značaja za razjašnjenje događaja,
- g.) poduzeti mjere za zaštitu žrtava od protupravnih radnji,
- h.) zabraniti snimanje mjesta događaja.

Član 64.

Inspektor za strance će obavjestiti o događaju od građana zatečenih na mjestu događanja.

Član 65.

- (1) Inspektor za strance će izvjestiti nadležnog rukovodica o zatečenom stanju i činjenicama na mjestu događaja.
- (2) Inspektor za strance koji je osiguravao mjesto događaja dužan je podnijeti i pisani izvještaj koji sadržava i podatke iz stava 2. ovog članka kao i podatke o licima koja su zatečna ili bila prisutna na mjestu događanja.

XI PRIVREMENO ODUZIMANJE PREDMETA

Član 66.

- (1) Inspektor za strance je obavezan izdati usmenu potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta.
- (2) O privremeno oduzetim predmetima vodi se posebna evidencija.

Član 67.

- (1) Kad se licu vraćaju privremeno oduzeti predmeti, sastavlja se zapisnik u kojem će se upisati vrijeme i mjesto vraćanja, podaci o licu kojoj se predmeti vraćaju i opis predmeta.
- (2) Zapisnik iz stava 1. ovog člana potpisuje službenik koji predmet vraća i lice kojem se vraća predmet.

XII PRUŽANJE POMOĆI (ASISTENCIJA)

Član 68.

- (1) Inspektor za strance saraduje sa drugim agencijama u pružanju pomoći tjelima državne uprave, sudovima i pravnim licima s javnim ovlastima, radi osiguranja provedbe izvršenja njihovih akata kada se opravdano očekuje otpor, postupa na osnovu predhodno izrađenog plana asistencije.
- (2) Plan asistencije odobrava Direktor Službe.

Član 69.

- (1) Inspektor za strance upozorit će sudskog ovlaštenog službenika kada nisu ispunjeni uslovi za upotrebu sredstava prisile i o tome izvjestiti nadležnog rukovodioca.
- (2) Prilikom pružanja pomoći Inspektor za strance, u skladu propisima koji uređuju upotrebu sredstava prisile, smije, ukoliko mjere upozorenja i zapovijedi, ne garantuju uspjeh, upotrijebiti samo ona sredstva prisile koja su nužna radi odbijanja napada od sebe, ili treće osobe, odnosno savladavanja otpora kojim se omogućava provedba izvršne odluke.
- (3) U skladu sa važećim propisima, poštujući opća načela Službe upotreba prisile, odluku o izboru, načinu vremenu primjene određenog sredstva prisile, može donositi samo ovlašteni službenik, odnosno neposredni rukovodioc, konstantno i izravno procjenjujući okolnosti konkretne situacije.

XIII POSEBNE OBAVEZE OVLAŠTENIH SLUŽBENIKA U OBAVLJANJU SLUŽBE

Član 70.

- (1) Inspektor za strance dužan je službu obavljati pristojno odjeven i opremljen u skladu sa propisima.
- (2) Inspektor za strance ne smije obavljati poslove ako je pod uticajem alkohola ili omamljujućih sredstava koja utječu na njegovo tjelesno i duševno stanje.

Član 71.

- (1) Direktno nadređeni rukovodioc prije početka obavljanja službe dužan je Inspektore za strance upoznati sa službenim zadacima i provjeriti da li su Inspektori za strance:
  - a.) tjelesno i duševno sposobni za obavljanje službe,
  - b.) opremljeni ispravnim oružijem i drugom propisanom opremom
- (2) Direktno nadređeni rukovodioc dužan je podvrći provjeri pomoću odgovarajućih sredstava Inspektore za strance koji svojim ponašanjem ukazuju na sumnju da je pod uticajem alkohola ili omamljujućih sredstava ili takva sumnja proizilazi iz drugih okolnosti.

- (3) Pod uticajem alkohola, u smislu ovog Pravilnika, Inspektor za strance kojemu je prisutnost alkohola u organizmu utvrđena odgovarajućim sredstvima i aparatima za mjerenje alkoholiziranosti.
- (4) Direktno nadređeni rukovodioc dužan je zabraniti prijem službe odnosno onemogućiti dalje obavljanje službe Inspektora za strance koji nije ispravno odjeven ili opremljen, ili za kojega akterom ili drugim pogodnim sredstvom utvrdi prisutnost alkohola ili drugih omamljujućih sredstava, kao i ovlaštenom službeniku koji se odbije podvrći provjeri.

XIV PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“ i „Službenim glasnicima entiteta BiH i Brčko Distrikta BiH.“

Broj 01-50-115/ 07
Datum: 08. juni 2007. godine,
Sarajevo

MINISTAR

Tarik Sadović